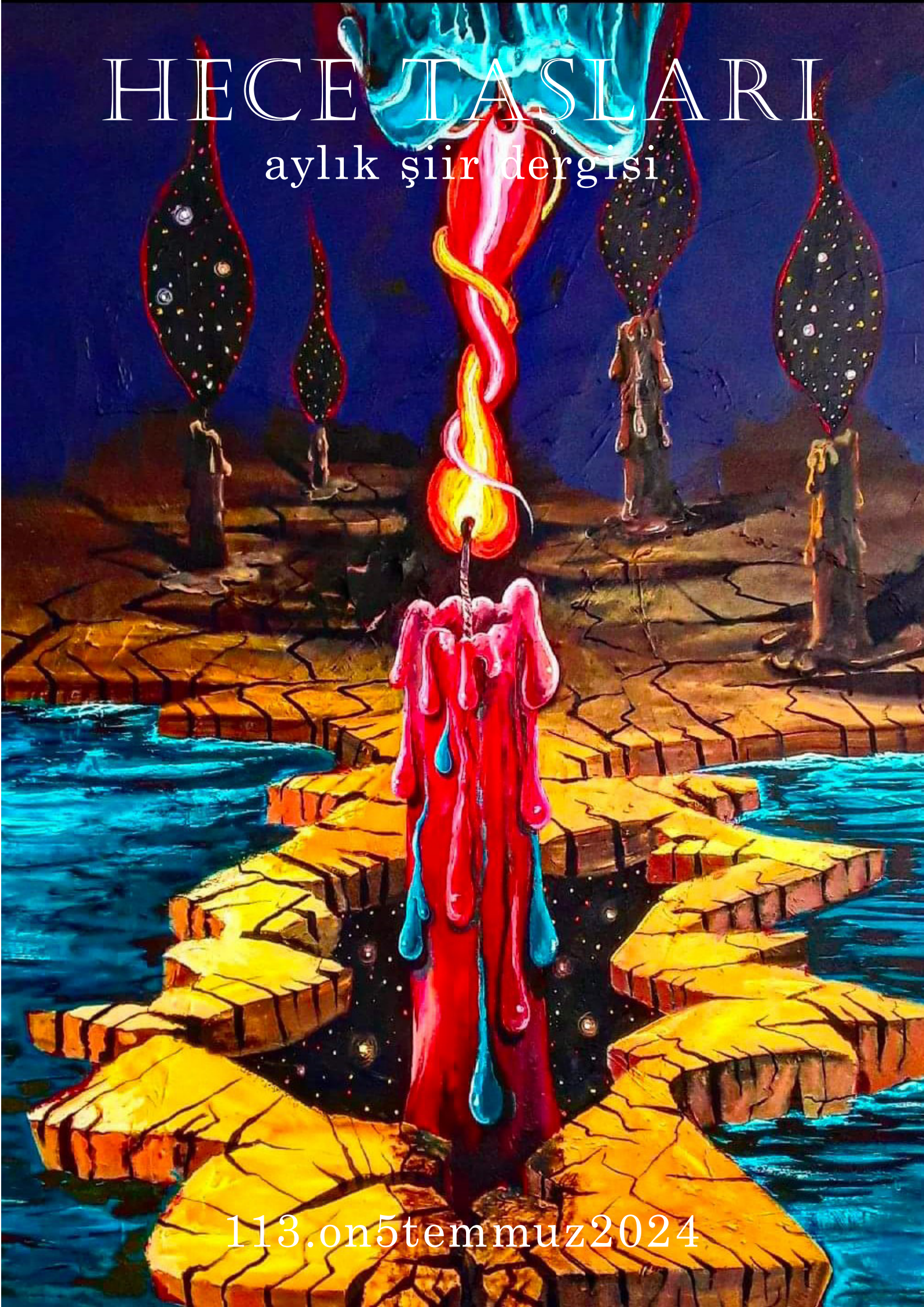

HECE TAŞLARI

aylık şiir dergisi

113.on5temmuz2024

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarıslan

kapak resmi

sait ışık

muhabbet yeri

haydarbey mh.32077.sokak

armada/2 d blok nu: 6

onikişubat/kahramanmaraş

0535 391 92 50

www.hecetaslari.com

hecetaslaridergisi@gmail.com

10. yıl. 113. sayı 15 Temmuz 2024

issn 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

- Mustafa Nejat Sefercioğlu / Desinler / 3
- Tacettin Őimşek / Yayla Koşmaları - 3 / 4
- Kenan Yavuzarslan / Nazlı Güzel / 5
- Sadettin Yıldız / Deyişme / 6
- Mehmet Ali Kalkan / Deyişme / 6
- Basri Doğan / Kıyamet / 7
- Mehmet Yıldız / Leyla Çöllere Kaçtı / 8
- Ömer Kaplan Kaplanoğlu / Gidiyoruz / 9
- Ekrem Kaftan / Kırk Yaş Şiiri / 10
- Ahmet Sezgin / Gönül Yaramız / 11
- Ali Yurtgezen / Fuzûlî'nin Musammat Gazelini Şerh Denemesi -3 / 12
- Şemsulla Aqayı / Zil İncimäsin / 15
- Durmuş Çetinkol / Yeter / 16
- Esmira Günəş / Bahar / 17
- Fâik Kumru / Hasret Çiçeği / 18
- Erol Koca / Yalancı Dünya / 19
- Ömer Ekinci Micingirt / Bayrak / 20
- Yaşar Özden / Alperenler / 21
- Tamara Sadıq / Ömrün Payızı/ 22
- Ahmet Arslan / Kavruk Gönül/ 23
- Metin Özarıslan / Ezelden / 24

● Mustafa Nejat Sefercioğlu

Desinler

Aldırma sakın âleme bîgâne desinler
Ferhâd ile Şîrin gibi efsâne desinler

Cânâna gönül ver de hemen köhne cihânı
Reddeyleyiver tavrına merdâne desinler

Mecnun gibi çöllerde mekân tut seviyorsan
Leylâ'sına düşkün deli divâne desinler

Terkeyleme sen kûyunu yârin tavaf eyle
Cânan denilen bir muma pervâne desinler

Sarhoş oluyor rûyunu kim görse inan ki
Aldırma sakın sen ona meyhâne desinler

Sen kaşları yay lebleri meygûnu görenler
Âşıkları mest etmeğe peymâne desinler

Ağyârına yüz verme sakın kalbini kır dök
Ol derbederin hâline vîrâne desinler

Kesretten uzak tut onu vahdetle arındır
Cânânına ver gönlüne kâşâne desinler

Hiç kimseyi incitme sakın sevgini sun sen
Âşık *Seferî*'nin sözleri dostâne desinler

Yayla Koşmaları - 3

Sancı

Al yürek sancımı yıldızlara as
Görünür belki bir yaz gecesinde
Yitirdim şehitlik rüyalarımı
Ketum olamadım ölüler kadar

Zaaf mı erdem mi bilemedim ki
Acılar ürettim gördüklerimden
Dilim çözülmeye teşneydi her an
Hayalim kendini ifşaya hazır

Bir göze dokunsa bir söze değse
Şiire okşayan soylu bir mecaz
Anla ki dolunay bende misafir
Şarkılar sokulmuş tenhalığıma

Susmak neyi çözer konuşmak neyi
Hangisi bir sırrı saklamak için
Hangisi zamana bir çentik atar
Çoğalır mı çağa tanıklığımız

Al yürek sancımı yıldızlara as
Görünür belki bir yaz gecesinde

Kuşbaz

Anlatsa anlatsa kuşbaz anlatır
Dudu kuşlarının efsanesini
Nasıl dile gelir ağzısız eşya
Ve nasıl "baba" der göz aydınlığın

Gün olur sırlı bir aynadan geçer
Şekere bulanmış sözcüklerimiz
Her yürek payına düşeni alır
Şiir alazlanır ocağımızda

Damıtılan nedir eski günlerden
Bir imge bir bulut bir şehir bazen
Söz kıvam tutmalı ocak tütmeli
Karanfil açmalı sürgünlüğümüz

Kulağıma bir ses sağıver ustam
İncele incele nağmeye dönsün
Duyulsun yayılsın cemi cümleye
"Itrî" şairiyle akrabalığım

Anlatsa anlatsa kuşbaz anlatır
Dudu kuşlarının efsanesini

● Kenan Yavuzarslan

Nazlı Güzel

Göklerin dengini senden bilirim nazlı güzel
Ruhumun rengini senden bilirim nazlı güzel

En güzel şarkılarım görkeminin üstünedir
Gönlümün hıfzına her gün dolarım nazlı güzel

Ah o rüzgâr, seni birden çıkarır gökyüzüne
Sen de coştukça coşarsın, ölürüm nazlı güzel

Toprağın üstüne gölgen düşüversin, kâfi
Vatanımdır, ebediyyen kalırım nazlı güzel

Yıldızın ağdığı her yer sıladır düşlerime
O Hilal çöllere yağsın, gelirim nazlı güzel

Ne gerek badeye aşkın ile yanmışlara, oy!
Seni öpsem yedi cennet bulurum nazlı güzel

“Hangi çılgın” yanılıp kem bakacakmış sana, hey!
Çağlayıp âlemi nadim kılarım nazlı güzel

Gönderin boş kalsa bir an kararır afakım
Sen inersen kapanır perdelerim nazlı güzel

Ben ki Türküm, sanadır türkülerim nazlı güzel
Dertli bülbül gibi her dem çilerim nazlı güzel

Sana eller sana saçlar sana kalbim kınalı
Ben senin aşkına kurban olurum nazlı güzel

Ne olur sarmala, bas bağrına evlatlarını
Çünkü al rengine ancak belerim nazlı güzel

Deyişme

Sadettin Yıldız

Kuşlar mı çok, gökyüzü mü kocaman,
Söyle, şair, dane varsa, saçalım?
Yavru kuşlar aç mı kaldı, el-aman...
Biz de yavru kuşlar gibi uçalım,
Fezalarda yuva yok ki, kaçalım!

Mehmet Ali Kalkan

Saadetim Yıldız yıldız büyüdü,
Tuzaklara kuşlar uçar içimde,
Can evimde ninnilerle büyüdü,
Çiçek çiçek sevda açar içimde,
Beşparmak'tan bulut geçer içimde...

Sadettin Yıldız

Beşparmak'ın beşinde de bulut var,
Gün kısaldı, hava soğuk, içim dar;
Can evinde ninni açan şairim,
Kaç senedir yüreğime yağan kar
Çiçek oldu sözlerinde büyüdü
Yorgun gönlüm rahatladı, uyudu...

Mehmet Ali Kalkan

Asya'lardan el alırım ne güzel,
Büyüylene gün olurum ne güzel,
Dağküplü'nün yaylasında her gece,
Yıldız ile yön bulurum ne güzel,
Damla damla yalnız aktım bu sıra,
Bulutlara gül bıraktım bu sıra...

Sadettin Yıldız

Bulutlara gül bırakan şairim,
Damla damla gönle akan şairim,
Dağküplü'ye konuk olsam bir bahar,
Rüzgârında ıtır bulsam bir bahar...
Akdeniz çıldırmış, "izin yok!" diyor,
"Biraz daha uzaklardan bak!" diyor...

Mehmet Ali Kalkan

Kışımıza yaz getiren Ağabey,
Dilimizde gül bitiren Ağabey,
Bayram'sızdır,Uytun'suzdur köy şimdi,
Bahar bahar oradayız say şimdi.
Deniz ne ki getiririz karadan,
İzin versin, sağlık versin Yaradan...

Sadettin Yıldız

Mehmed'im, Kalkan'ım, şairim, Ali'm,
Şairle tatlanır benim de dilim...
Bayram, bayramlarda olsun "öte" de,
Uytun, rahmetlere dalsın "öte" de...
Bahar bahar burdasınız sayarım,
Nabız nabız vezninizi duyarım...

Mehmet Ali Kalkan

"Sivas ellerinde sazım çalınır"
Sanmam ki yazılmış yazım çalınır.
Piyon bile efelenir şah çeker,
Orda Toros heybetlenir "ah!" çeker.
Kuzu bekler kanlı insan kasabı,
İnanırım O'nun da var hesabı...

● Basri Doğan

Kıyamet

Karanlığın Gazze'ye çöküşü yavaş değil
Seyredilen manzara vahşettir, savaş değil

Bulutlanan gözlerle, katılaşan dünyaya
Hanzala'nın sırtını çevirmesi boş değil

Aydınlanır geceler bomba şimşekleriyle
Çadırların üstünde parlayan güneş değil

Gözlerini kapatsan kaybolmuyor bu yangın
Gece gündüz görülen kâbus değil, düş değil

Kan kokusu yayılır dalga dalga dünyaya
Bütün renkler kırmızı, kıyamet kopmuş değil

Göge doğru yükselir latif kanat sesleri
Yiğitlerin gözünde şehadet bitiş değil

Zulmün koyu gölgesi uzadıkça doğuya
Hissizleşen insanın kumaşı kumaş değil

Gökyüzünden dökülen derin, keskin bir acı
Filistin'de çoğalan bildiğin telaş değil

Ürküten bir sessizlik kulaklarda çınlayan
Yüreklerden yükselen beddua, alkış değil

Köpürtülen kuşklar damarlarda dolaşır
Gücümüzü tüketen bitmeyen yokuş değil

Sessizliğe gömülen insanlığın kalbidir
Hanzala'nın boşluğa savurduğu taş değil

● Mehmet Yıldız

Leyla öllere Kaçtı

Sözün vadilerinde, şaşkınlardan beri kıl
Cihanlar sultanını, yolumun rehberi kıl
Dilsiz çocuklar gibi ben kapıda suskunum
Kalbimi yalnız senin, aşkına müşteri kıl.

Gözlerimi kaybetsem, sıratın önüm olsun
Pusulayı şaşırsam, menzilin yönüm olsun
Yaşadım yaşıyorum, yaşamaktan mahcubum
Bir perişan hicabım, yolumda dönüm olsun.

Bir Cebrail kanadı, değer belki ruhuma
İçimin mızrabıyla, belki ses verir hüma
Aynalara anlattım, sessiz geldi mektubum
Anladım kefareti, gözyaşı günahıma.

Çocuklar birer rakam, dilinde arsız çağın
Düşüyorlar toprağa, elinde bir alçağın
Çağlayan bir usanca düştüm, ağır meczubum
Vanasını bulmadım, ruhumdaki kaçağın.

Parantez kapanmadan Leyla çöllere kaçtı
Bilemedim zamanı, bilmedim saat kaçtı
Hangi yer, hangi üzgün kelebekte üslubum?
Bilmedim hep kanayan bu yarayı kim açtı.

Kırk Yaş Şiiri

Kırk yaşıma girdim fânî âlemde
Kırk gün gülebilen insan görmedim
Kimi keder çeker, kimi elemde
Vuslatla son bulan hicrân görmedim

Dağlar ayrı düşmüş denizden her dem
Tükenir üç günde en uzun mâtem
Kaç bin yıldan beri akar da zemzem
Kana kana içen ihvân görmedim

Geceler hastaya mezâr gibidir
Yâriyle olana gülzâr gibidir
Mehtâb bir doyulmaz nazar gibidir
Ziyasından engin ummân görmedim

Aşkî tarif için nice söz vardır
Gerçeği görmeyen açık göz vardır
Aşık gönül içre sönmez köz vardır
O közü görecek cânân görmedim

Şiir ki sonsuzdan haber getirir
Bir katre sevdâyı bin yıl yetirir
Düşman kazandırır dostlar bitirir
Dilden daha büyük düşman görmedim

Kabeye yüz sürüp gözyaşı döktüm
Günahın yükünden ezilip çöktüm
Uzattım elimi yıldızlar söktüm
Ömrümden başka bir hüsrân görmedim

Ömür sermayesi beyhûde biter
Tek insan kendini ateşe iter
Bazen nefes almak ölümden beter
İhtiyarlık gibi hazân görmedim

Anaya babaya doymadan çıktım
Sılaya vardıkça hep gönül yıktım
Gurbete gideli sıladan bıktım
Vîrân hanelerde duman görmedim

Diyâr diyâr gezdim âlem görmeye
Gülistanlar buldum güller dermeye
Mevlâ'm gülden mahrûm gönül vermeye
İstanbul'dan güzel cihân görmedim

Ey *Kâfi* sözünün nihayeti yok
Sus ki bu milletin söze karnı tok
Unutma dünyanın yalanı pek çok
Doğruluktan başka sultân görmedim

● Ömer Kaplan Kozanoğlu

Gidiyoruz

Yolculuk mu başladı ne
Gidiyoruz yavaş yavaş
Bir enine bir dikine
Gidiyoruz yavaş yavaş

Köhne beden ruha ağır
Bu dilekçe aha ağır
Bir duyan yok bağır bağır
Gidiyoruz yavaş yavaş

Dün bir idi bugün iki
Yaşamak denilen ne ki
Adımlar hızlandı sanki
Gidiyoruz yavaş yavaş

Boşalan kadehler dolsun
Bülbül sussun güller solsun
Kalanlara selam olsun
Gidiyoruz yavaş yavaş

● Ahmet Sezgin

Gönül Yaramız

Türkü yaktığımız bu Anadolu
Şimdi yürek yakan ağıtla dolu!

Gönül dağımızdan yıldızlar kaydı
Hüznümüze şahit, gümüş bir aydı.

Sabır körüğüyle gönlü közledik
Hazan mevsiminde gülü gözledik.

Kerem'le Ferhat'ın bir yâdı kaldı
Çöllerde Mecnun'un feryadı kaldı.

Sessizce kanıyor gönül yarası
"Sevgi" dedikleri, aşkın karası.

Yüreğe akmazsa temiz terimiz
Tutuşup yanamaz aşk fenerimiz.

Sevgi yorganını gönlüme serin
Gönül bahçesinden bana gül derin.

Gönül kilimini aşkla dokusak
İnsan kitabını hakça okusak!

En kutlu hünerdir gül ülkesinde
Gönülce yürümek Hak ülküsünde.

5

“Gül-i ruhsârına karşı gözümde kanlı akar su
Habibim fasl-ı güldür bu akar sular bulanmaz mı?”

[Yüzünün gülüne karşı gözümde kanlı yaşlar dökülür. Sevgilim, bu gül mevsimidir; akar sular (elbette) bulanır.]

*

“Ruhsar” hem “yanak” hem de “yüz, çehre” manalarına kullanılır. Yanak; rengi, kokusu, güzelliği sebebiyle güle teşbih edilir. Ancak “gül-i ruhsâr” terkinde, yine gül-yanak müşabeheti esas olmakla birlikte, “ruhsâr”, daha ziyade “çehre” veya “yüz” manasındadır. “Yüzünün gülü” ile kastedilen elbette yanaktır ama bu ifade yüzün bir bahçe gibi düşünüldüğünü, yanakların da bu bahçenin gülleri olduğunu anlatır. Zaten beytin tamamında bir bahar manzarası vardır. Kaldı ki “gül mevsimi” bahardır; baharda güller açar, sular sel olup çağlar. Divan edebiyatındaki âşık-maşuk münasebetinin bazı veçheleri bu bahar manzarası içinde gül ve akarsu mazmunlarının bütün tedaileri ile hatırlanmak istenmiştir.

Bahar, âşıkların bayramıdır. Hayali ile avundukları sevgiliyi ancak baharda görebilirler. Öte yandan sevgilinin yüzünü görmek, âşığın heyecanının doruğa çıkması, âşıkların âdeta aşktan delirmesi demektir. Bahar, vücutta kan deveranının tebedül zamanıdır. Vücutta kan gürleşir, beyne fazla ve tazyikli kan gitmesi bir nevi deliliğe yahut cinnete yol açar. Eski tıbbaya göre baharda kan aldırma, bazı hastalıklar yanında geçici deliliği de önlemek içindir. Yine bahar mevsiminde cinnet geçirenleri akarsu kıyılarına götürüp suya baktırmakla, onların teskin olacağına inanılır. “Su akar, deli bakar” tabiri meşhurdur. Âşığın, kanlı göz yaşlarını bozbulanık akan bir sele benzetmesi, sevgiliye mülaki olmakla yaşadığı delirme haline nasıl çare bulunduğunu da anlatır. Gözyaşlarından mürekkep “sel”i seyretmekte yahut bünyesindeki fazla kanı “kanlı gözyaşı” ile dışarı atmaktadır. Bütün bunların ötesinde şairin asıl anlatmak istediği ise “çok ağlayarak sükkûnet bulabildiği”dir. Ağlamak insanı teskin eder, rahatlatır.

Diğer taraftan “gül”, bol su verilerek yetiştirilir.

Âşık kanlı gözyaşlarını akıtarak sevgilinin yüzündeki gülleri yetiştirmektedir. Gül güzelliğinin sembolü olduğuna göre, bu durumu, âşığın “gözyaşıyla, yani meyil ve alâkası ile sevgilinin güzelliğine vücut vermesi” şeklinde anlamak gerekir. Bu dahi “gönül kimi severe güzel odur” hakikatinin ifadesidir. “Gül”ü doğrudan doğruya “yanak” olarak almamız halinde de aynı izah geçerlidir. Çünkü “yanak”, yer yer kızılıklar gösteren latif bir uzundur. Kırmızılıkları itibariyle “gül” veya “kan”; letafeti, yani şeffaflığı itibariyle de “su”ya teşbih edilir. Başka bir söyleyişle bir güzellik unsuru olan “yanak” zaten su ve kandan ibarettir. Âşığın gözyaşındaki “kanlı su” sevgilinin yanağının yahut güzelliğinin müvellidi, yegâne varlık sebebidir.

Bir inanışa göre gül, aslında beyazdır. Bülbülün kanı, üzerine aka aka zamanla kırmızılaşmış, güzelleşmiştir. Sevgilinin güle benzeyen yanağındaki kızılığın sebebi de âşığın döktüğü kanlı gözyaşıdır. Burada yanaktaki kırmızılığın bir canlılık ve zindelik alâmeti olduğu düşünülürse, âşığın kanının sevgiliye “hayat” verdiği de söylenebilir.

Beytin ilk bakışta görülen ve yukarıda izaha çalıştığımız teferruatı, âşığın gözyaşı ile bahar seli münasebetine dayanan bir umumi çerçeve içindedir. “Gözyaşı-sel benzerliği” üzerine kurulu bu umumi çerçeve şunu anlatır: Nasıl bahar dolayısıyla suların sel olup bozbulanık akması tabii ise, bahara benzeyen sevgilinin güzelliğinden dolayı âşığın gözyaşlarının çağlayıp sel olması da tabiidir. Bahar seli gibi akması, âşığın gözyaşlarının çokluğuna ve sürekliliğine işarettir. Nitekim “kanlı gözyaşı” terkihi de buna delalet eder. Çok ve devamlı ağlayanın gözleri kızarır; gözünün beyazı kanlanır. Böylece, uğruna gözyaşı dökülenin her zaman hatırda tutulduğu, bir an dahi unutulmadığı, hasretin ve iştiyakın şiddeti ifade edilmiş olur ki beyitte zahiren anlatılmak istenenin hülasası da budur.

İkinci mısradaki “sevgili” yerine “habîb” kelimesi bilhassa kullanılmıştır. Habîb, mahbûb, muhibb ve muhabbet kelimeleri “hubb” kökündendir. “Hubb”a lügâtlere muhtelif manalar verilmiştir. Bunlardan biri de “su damlası” veya “su habbesi”dir. “Habâb”ın su kabarcığı olduğu malumdur. Buradan hareketle şiddetli yağmurlarla sel sularının

kabarmasına veya taşkınlığına “mahabbet” denilmiş; bu hale müşabehetinden dolayı da mahbûbun didarına iştîyak duyulması zamanında kalbin galeyana gelip coşması “mahabbet” kelimesiyle anlatılmıştır. Bu mana, beyitteki “bozbulanık sel sularının aktığı bahar manzarası” ile “âşığın sevgilisini görünce yaşadığı ve kanlı gözyaşlarının çağlamasına sebep olan duygu kesafeti”ni birleştirir.

“Gül, su, habîb, fasl-ı gül” kavramları beytin bâtınına yol bulmamız için hususen kullanılmıştır. Zira bu kelimelerin mazmunu Hz. Muhammed (sav)’dir. Peygamberimizin payesi “habibullah”tır. Nerede “habîb” kelimesi geçse bunun mazmunu Efendimiz olur.

“Gül” dahi Peygamber-i zîşanın sembolüdür. Gülün, kokusunu Hz. Peygamber’den aldığına inanılır; Yunus, “Gül Muhammed teridir” der. Halk arasında gül koklamak sevap sayılır. Gül koklandığında, bilhassa mevlid törenlerinde gül yağı yahut gül suyu ikram edildiğinde salât ü selâm getirilmesi bundandır. Gül, baharın müjdecisi, habercisidir. Bahar ise daha sonra izah edileceği üzere “İslâm”dır. Rasûl-i Ekrem, İslâmiyeti getiren, tebliğ eden, beşeriyete İslâmı haber verendir. Nihayet gül tıpkı Hz. Muhammed (sav) gibi bir lutf-i ilahîdir. Nitekim Nemrud’un ateşi İbrahim’e gül bahçesi yapılmıştır.

Fuzûlî’nin meşhur “Su Kasidesi”nden de hatırlanacağı gibi Peygamber Efendimiz ile “su” arasında çokça müşabehet kurulur. Su, bir inanişâ göre kâinatı meydana getiren ve “anasır-ı erbaa” denilen dört unsurdan biridir. Divan şiirinde bazı peygamberler bu dört unsurla sembolize edilir. “Toprak” Hz. Adem’e, “ateş” Hz. İbrahim’e, “hava” Hz. İsa’ya, “su” ise Hz. Muhammed (sav)’e işarettir. Allah “her şeyi sudan canlı kılmış”tır; Hz. Peygamber de kâinatın sebep-i hayatıdır. Su rahmettir; Hz. Peygamber de “âlemlere rahmet olarak gönderilmiş”tir. Su, maddî hayatın kaynağı, diriliğidir. Ruhun diriliği ve hayatiyeti ise “iman”ladır. Su, mecazen “ruhu diri kılan iman” manasına gelir. Hz. Peygamber Hatemü’l-Enbiya ve Allah’ın dininin tamamlayıcısı, imanın son tebliğcisidir. Su “secde” halinde tasavvur edilir. Secde bu dünyada Allah’a yakınlığın en uç noktasıdır. Ve Hz. Peygamber insanlar içinde Allah’a en yakın olabilendir, vesselam.

“Fasl-ı gül” ile bahar mevsimi, “bahar” ile de “İslâm” kastedilir. İslâmiyet ne Müsevîlik gibi sa-

dece dünyayı ne de İsevîlik gibi sadece ahireti ele alır. İkisine de değer ve ehemmiyet verir, varlıktaki nizamın tahakkukunu bu dengeye bağlar. Bu yüzden “dîn-i adl”dir. İslâm, dîn-i adl olduğu içindir ki itidal mevsimi olan bahara, gece ile gündüzün müsavi olmasına benzetilir. “İtidal” kelimesi “adl”den gelir; ölçülülük, uygunluk, yumuşaklık manasındır. Bahar aynı zamanda “âsar-ı rahmet”tir. Rabbimizin, müslüman olsun kâfir olsun, bütün mahlukatına merhametinin mazharı Efendimiz aleyhisselamdır. O “rahmeten li’l-alemîn”dir.

Şimdi su suale cevap bulmak gerekir: Baştan beri Allah aşkı ile masivadan kurtulup yegâne Cemale sahibine ulaşmayı arzulayan fakat aşk ve ateşinin kifayetsizliği sebebiyle mesafe alamamaktan şikâyet eden şair bu beyitte Hz. Peygamber’i yahut İslâm’ı niçin mevzu etmiştir? Yahut acaba önceki beyitlerde ilahî aşk esas iken bu beyitte “Peygamber aşkı” gibi yeni bir bahis mi açılmıştır? Mevcut şerh yahut izahlarda bu husus, yani mazmunların maksadı ihmal ediliyor. Mazmunu bulmak “şerh” sanılıyor; şair böyle bir mefhumu beytinin derununa niçin yerleştirmiştir, muradı nedir, diye pek düşünülüyor. Yalnızca Merhum Ali Nihat Tarlan bu beyti şerh ederken, gül devrinin devr-i Muhammedî olduğunu söylüyor ve maddeden tecerrüt edip Hakk’a yaklaşmanın ancak İslâmiyetle mümkün olabileceği tefsirini yapıyor. Tecerrüt yahut tasavvufun kemaline İsevîlikte değil İslâmda ulaşılabileceğinden bahisle de bu iki dinin mukayesesine giriyor.

Bizim zannımız odur ki şairin vermek istediği asıl mazmun İslâmiyetten ziyade Hz. Peygamberdir. “Fasl-ı gül” yahut “bahar” umumen “İslâm” için kullanılsa da hususen “Asr-ı Saadet”i ifade eder ve bu durumda da Hz. Peygamber biraz daha öne çıkarılmış olur. Beytin başındaki “gül-i ruhsar” terkininin bu bakımdan bil-iltizam kullanıldığını düşünmekteyiz. “Sevgili” karşılığı “habîb”in seçilmesi ve tasavvuftaki “aşk-mahabbet tefriki” hususunda serdedilen görüşler de bunu teyit ediyor. Aşk ile muhabbet arasındaki fark şudur ki, muhabbette sevgi mutedil, aşkta ise aşırıdır. Allah aşkını mevzu ederken son derece cüretkâr sözler sarfeden şairlerin, Hz. Peygamber’e muhabbetlerini ifadede bariz bir temkini elden komamaları, ölçüyü aşmamaları manidardır. Gerçi vücud-i Resulullah’ın “mazhar-ı tamm-ı Hüda” olmasından yol bularak Hz. Peygambere beslenen muhabbetin Allah’a müteveccih

olduğu tevili mümkündür. Buna rağmen vuslat maksadına erişmede Hz. Peygamberden istimdat ve ona ittibaya işaret bize daha makul görünmektedir. Bu hem ilahî aşkın sıhhat ve selameti hem de yolun kısalması için mutasavvıfların tavsiye ettiği salim bir çaredir. Şöyle ki:

Muhabbet mevahiptendir, mekasipten değildir. Yani Allah'ın hibesidir, kulun kazancı değildir. Allah'ın bizi kendi sevgisiyle merzuk kılması için Allah'ı seven kimselerle rabita veya alakayı kuvvetlendirmek şarttır. Hz. Peygamber bu sebeple zikredilmiş olabilir; zira o, Allah'ı sevenlerin en yücesidir. Belki yine böyle olduğu içindir ki Allah, Resûlüne, yani kendisini kemal derecesinde seven zâta ittiba ve iktida edenleri cezbeder. Buna "**tarîk-i incizâb**" derler. Âcil bir vakitte, fazla bir mücahede ve riyazata lüzûm kalmadan Allah'a vüsûlün imkân va husûlüdür. Zira vuslat seyr ü sülûk yolu ile değil doğrudan doğruya Rabbanî bir cezbe ile olmaktadır. Bu cezbe de sünnet-i Muhammediyye'ye bağlılığın semeresi, ona tabi' olmanın bereketidir. Tasavvuf ehlinin Beyazid Bestami'ye atfen anlattığı ve "**Beyazid'in Miracı**" diye bilinen bir menkibede de Hz. Peygamber muhabbetine işaret vardır. Rivayet ederler ki ruhu semalara götürülen Beyazid, ahadiyet meydanında benliğinin kendisine mâni olduğunu görür. Şöyle nida eder: "**Ya İlahi, benim için benliğimle beraber sana gelmeye yol yoktur. Beni benliğimden vazgeçirecek ve uzaklaştıracak bir şey de yok. Şu hâlde benim ne yapmam lâzım?**" Allah katından ferman gelir: "**Ya Beyazid, senin benliğinden halâs olman Habibime tabi' olmana bağlıdır. Onun ayağının tozunu gözüne sürme yap, ona tabi olmaya devam et.**" Âl-i İmran suresinin 31. âyetinde Allah Teâlâ'nın Peygamberimize "**De ki, Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizleri sevsin.**" hitabı da İlahî aşkla yola niyetlenenlerin Resûl-i Ekrem'i gözetmeleri gerektiğini açıkça ortaya koyar.

Bakara suresinin 165. Âyetinde ise "**İman edenlerin Allah'a karşı muhabbeti her şeyden kuvvetlidir.**" buyurulmuştur. Buradaki kuvvetli muhabbet "**aşk**"tır derler ve yine âyetten hareketle mümin olma keyfiyetinin aşkı istilzam ettiğine işaret ederler. "**Kâmil mü'min**" olmanın şartı da "**Sizden biriniz, ben kendisine babasından, oğlundan ve bütün insanlardan daha sevgili olmadıkça, kâmil mü'min olamaz.**" mealindeki meşhur hadiste belirtildiği gibi "**Peygamber'i sevmek**"tır.

Aşk, sevenle sevilen arasında gittikçe sağlamlaşan alâkadan başka, diğer bütün alâkaları kat'i olarak kesmektir. Bu ise Hz. Muhammed (sav) ve onun getirdikleri olur.

Bütün bunları, beyitteki "**Peygamber sevgisi**"nin, gazelin başından beri ifadeye çalışılan Allah aşkı ve Allah'a ulaşma ihtiyakı çerçevesinde ele alındığını, şairin münhasıran Hz. Peygamberi veya İslâm'ı mevzu etmediğini izah için anlattık. Meseleye böyle bakılırsa bu beyitte de diğerlerinde olduğu gibi şairin "**yol alamamaktan**" şikayetçi olduğu bunun için yardım talebini sürdürdüğü görülecektir. Nitekim tasavvufta "**yüz**" vahdettir; yüzün güle teşbihi ise vahdetin kendisinin değil ama tecellisinin müşahade edildiğini anlatır. Vahdete kesretin letafetinden yol bulunduğu gibi, tasavvufta ruhun Hakk'ın sıfatlarının nurunu mükâşefesine hususen "**mahabbet**" adı verilir. Şairin beyte yerleştirdiği "**gül-i ruhsar**" ile "**habib**" kavramlarının bu açıdan yüklendiği ehemmiyet ve mana da insanı hayrete düşürecek bir ustalığın ifşasıdır.

İlahî sıfatların nurunu müşahade epey bir merhaledir ama Zât-ı İlahiyye'nin nuruna henüz ulaşamadığının da delilidir. Tıpkı sel olup akan kanlı gözyaşları gibi. Kanlı gözyaşı masivadan tecerrütür. Zira "**kan**" maddedir; akması veya zayii, maddeden arınmayı ifade eder. Fakat hâlâ akmaktadır ve üstelik "**sel gibi**" akmaktadır. Selin akarken çağlayarak gitmesi denizden ayrılmasının enîn ve şekvasıdır. Sel deryaya varsaydı eğer, sesi sadası kesilmiş olurdu.

Derler ki, "**Cûylar çün erdiler deryâya hâmûş oldular.**"

● Şəmsulla Aqayi

Zil İnciməsin

Dolanım başına ay aşiq sənin
Sən Allah elə çal tel inciməsin
Göylüm haray salan misri istəyir
Dədəmsən elə çal, zil inciməsin

Elə çal nə dolum nə fikrə qalım
Özümü bir anlıq bəxtəvər dalım
Bülbül tək cəh-cəh vur qadasın alım
Çiçəklər küsməsin gül inciməsin

Mizrabla pərdə də bir naxış toxu
Deyim bəs yatmışam görürəm yuxu
Ağrını mən alım gəl elə oxu
Yurdumuz yuvamız el inciməsin

Məclisdə ay aşiq şair oturub
Dərdini qəmini bu an itirib
Şəmsulla dünyanın yükün götürüb
Könlümə gəl oxşa dil inciməsin

● Durmuş Çetinkol

Yeter

Felek dünya güzeliyle sınama
Rabbim'in verdiği yâr bana yeter
Süleyman mülkünü yazma zaptıma
Halkımın gönlünde yer bana yeter

Bana ne ellerin malı metağı
Mecnun gönlüm gezer çöl ile dağı
Kazananlar bilir az ile çoğu
Aşkımın verdiği kâr bana yeter

Kimse böylesine aşka düşmesin
Azıp da gururla yoldan şaşmasın
Ellerin bağında güller açmasın
Yârin yanağında bar bana yeter

Felek zehir koyma gayrı aşıma
Beni zem eyleme can gardaşıma
Dünyanın sefası gider boşuna
Gönlüme bir neşe ver bana yeter

Ulu Rabbim sana âyan her halim
Gönder sana doğru gitsin bu yolum
O gün kabristana varınca salım
Kitabı kadimden fer bana yeter

Güldiken didârın özleyip durur
Varlığın mevcutta gizleyip durur
Elime kolumu gözleyip durur
Rabbimden ettiğim ar bana yeter

● Esmira Günəş

Bahar

Yaşıl donu geyib torpaq
Xoş ətirə bürünəcək.
Çiçəklərin üzərində
May böcəyi görünəcək.

Kəpənəklər çəmənlərin
Naxışına çevriləcək.
Buludların təbəssümü
Yağışına çevriləcək.

Günəş hər gün tellərini
Darayacaq göy üzündə.
Kâinatın gözəlidir
İnsanlar bu yer üzündə.

Bahar gəzib, dolaşacaq
Diyarları bircə-bircə.
Hər tərəfə gözəlliyi
Bəxş edəcək o gizlicə.

Lalələrin yanağına
Öpüşüylə xal salacaq.
Uzun müddət təravəti
Torpaq üstə saxlayacaq.

● Fâik Kumru

Hasret Çiçeği

hasret çiçekleri seherde açar
kimisi kırmızı kimisi mâvi
can suyunu dâim elimden ier
büyür göğe doğru dâvet semâvî

gönlümden gönlüne yolumuz vardı
el ele yürüdük en son beş sene
öyle bir sevdâ ki her ânı kârdı
sabah rüzgârıyla esip gelsene

özlemim hiç bitmez sonsuza değin
ara sıra uğra iten duâ et
yüreğimde yerin günde beş öğün
unutursam eğer Rabbe dâvâ et

aldırma sevdiğim mesâfe uzun
hayâlen tutayım uzat elini
rengârenk hayâtı dağda yarpuzun
bilir güzel kalbin çiçek dilini

duâsız bırakma kulağım sende
toprağıma dokun kabrime oku
rûhum huzur dolu fânî bedende
kavuşma köprüsü ebedî uyku

sınırları aşar mâni tanımaz
niyaz kalemiyle gönül sayfası
göçmen kuş misâli göçtü anımız
iştîyâkı kaldı bir de sefâsı

uzan semâvâta selâm olsun de
gökte ebemkuşağı içim yedi renk
âhirette vuslat bayram olsun de
bir aşk yaşadık ki yüz seneye denk

● Erol Koca

Yalancı Dünya

Kahkahası yalan gülmesi yalan
Bir tek ölüm gerçek gerisi yalan
Nefreti öfkesi sevmesi yalan
Öyle demez miyiz yalancı dünya

Servet saltanat şatafat yalan
Saygı muhabbet iltifat yalan
Her makam mevki itaat yalan
Çekip gitmez miyiz yalancı dünya

İncisi mercanı lali zümrütü
Çakıl bile etmez kötünden kötü
Mayayı lekeler bozunca sütü
Yere dökmez miyiz yalancı dünya

Kimler baki kaldı kimin nesi var
Davud'un alemde bir hoş sesi var
Yağlı çıranın da camda isi var
İz bırakmaz mıyız yalancı dünya

Bir gün bitecek bu yalan dolan
Hakikat menzile varacak insan
Hesap kitap derken kurulup divan
Biter sanmaz mıyız yalancı dünya

Gözüne inmeden o siyah perde
Taht kurmak istersen beşer gönlünde
Ölümsüz olmanın sırrı sevgide
Şartsız sevmez miyiz yalancı dünya

● Ömer Ekinici Micingirt

Bayrak

Rengârenk tülânenir muhteşem rengi
Ölümsüz diyardan benim bayrağım
Yıkılmaz surların eşsiz ahengi
Ezelden ebede mukaddes bağım
Ölçülmez ayardan benim bayrağım

Rengine gizlidir erdemim şanı
Şerefim şöhretim onur vicdanım
Göklerde hilâlîm şehitte kanım
Ezelden ebede mukaddes bağım
Halesi O Yar'dan benim bayrağım

Ney'im bestem güfitem destanım sazım
Ufkum serüvenim ve alınıyazım
Sevgilim göz nurum duam niyazım
Ezelden ebede mukaddes bağım
Kitabı kebirden benim bayrağım

Zaferlere koşan seferin eli
Kırmızı atlastan aşk işlemeli
Hilâlin bağrında bildim bileli
Ezelden ebede mukaddes bağım
Sadası tekbirden benim bayrağım

Toprağa aşk düşer her sabah erken
Büyüler mest eder mest seyrederken
Şehadet koklatır cenge giderken
Ezelden ebede mukaddes bağım
Gül kokan şuurdan benim bayrağım

Ecdadın ruhu var mazisi derin
Hüzünle çağlayan şevki gönderin
Bize bahşettiği lütfu kaderin
Ezelden ebede mukaddes bağım
Pek yükü ağırdan benim bayrağım

Asırlara destan görenlere göz
Yüreklerde niyaz aşka düşen söz
Kimsesize kimse tarihe önsöz
Ezelden ebede mukaddes bağım
Vazgeçilmez serden benim bayrağım

Dalgalan dalgalan sen hep sonsuzun
Şeref ver göndere ey nazlı hüznün
Es deli rüzgâr es gece gündüzün
Ezelden ebede mukaddes bağım
Güç yetmez değerden benim bayrağım

Gülistana bahar fecirde güneş
Yanık yüreklere sönmeyen ateş
Şüheda sırmalı makberlere eş
Ezelden ebede mukaddes bağım
Cepkensis siperden benim bayrağım

Sen kutsi bir beyan milli ruh ya da
Müjdele sesi var bütün dünyada
Ölür dirilirim çiğnetmem yâda
Ezelden ebede mukaddes bağım
Vazedilen yerden benim bayrağım

Seninle mevsimler mefkûre sağar
Seninle semaya hakikat yağar
Seninle ölenler yeniden doğar
Ezelden ebede mukaddes bağım
Alemi Tekbir'den benim bayrağım

Gönderde seyretmek ne büyük mana
Edirne'den Kars'a Sinop'tan Van'a
İstiklâl türküsü sunar cihana
Ezelden ebede mukaddes bağım
Meşalesi sırdan benim bayrağım

Sen ulvi teberrük dâvam harımsın
Kardeşim sırdaşım kutlu yârımsın
Vatana efsunlu sitemkârımsın
Ezelden ebede mukaddes bağım
Ulubatlı surdan benim bayrağım

Sana sevdalıdır gerçek âşıklar
Yıldız hilâl güneş yer gök ışıklar
Yolcu hamal mezar kamet beşikler
Ezelden ebede mukaddes bağım
Hıfzedilen nurdan benim bayrağım

Hakikat giysisi tarihe sorun
Kıvançla giydirin sımsıkı sarın
Bezeyin bayrakla huzura verin
Ezelden ebede mukaddes bağım
Masmavi diyardan benim bayrağım

Al bayrak görürsen dur gölgesinde
Cennete yolculuk var gölgesinde
Micingirt ruhunu ser gölgesinde
Ezelden ebede mukaddes bağım
Firdevs'i şehirden benim bayrağım

● Yaşar Özden

Alperenler

İlimin irfanın alperenleri
Yaradan'a kul oldular gittiler
Güneş ışığından köprü yaptılar
Geleceğe yol oldular gittiler

Ruhlarıyla birleşti dokuları
Hak yolunda gelmedi uykuları
Binlerce yıl bitmedi kokuları
Hiç solmayan gül oldular gittiler

İman vardı alperenin erinde
Baş verdi cihadın her seferinde
Mukaddes ağacın gövdelerinde
Filizlendi dal oldular gittiler

Gözyaşı kattılar sevda seline
Çileyle aktılar aşkın gölüne
Dönüp bakmadılar dünya malına
Sezilmeyen hal oldular gittiler

Yaşar Özden arif hâlidir böyle
Hakkı dinle Hakkı konuş hak söyle
Topyekûn kâinat tek kelimeyle
Haktır diyen dil oldular gittiler.

● Tamara Sadıq

Ömrün Payızı

Payız gəldi gülüstanım saraldı
Dağ başına duman çökdü qaraldı
Tanrı mənə nə vermişsə tez aldı
Mən payızı necə sevim bilmirəm.

Könül bağın qüssə kədər bürüdü
Arzum vardı bilə bilə çürüdü
Payız mənə addım addım yürüdü
Mən payızı necə sevim bilmirəm.

Bulud dolub kişnəyərək çağladı
Qumru kəklik boynun büküb ağladı
Şəhidlərim sinəmizi dağladı
Mən payızı necə sevim bilmirəm.

● Ahmet Arslan

Kavruk Gönül

Canını, cânâna verdin bir kere
Yâr elinden canı, alman zor senin
Kül eden ocağa vardın bir kere
Gayrı son makamın olur yer senin

Kavruk gönül ateş olmuş yanarsın
Yâr aşkıyla duman olmuş tütersin
Gurbet elde deli gibi gezersin
İçerinde özlemlerin var senin

Yunus Emre ne çekti bu güzelden
Mevlâna da yanmıştı ta ezelden
Mansur gibi soyunursun derinden
Yüreğinde bitmez aşkın har senin

Arslan Ahmet; çıra gibi tutuştu
Alev alıp dumanlara karıştın
Köz olunca sevdiğine kavuştun
Küle döndü ocağında yâr senin

● Metin Özarıslan

Ezelden

Ol demiş ki Yaradan
Yedide beşten idim
Düştüm ana rahmine
Gövdeden baştan idim

Doğup geldim dünyaya
Şaştım güneşe aya
Gah kucakta gah yaya
Boy bir karıştan idim

Yürüdüm yavaş yavaş
Engel olmadı dağ taş
Bir yurttta bacı kardaş
Namı dadaştan idim

Daldım hayat derdine
Yandım yurdun derdi ne
Kuzusuna kurduna
Ömürden yaştan idim

Kim gördü gördüğümüz
Gönülden kördüğümüz
Ruhlara ördüğümüz
Hoşça bakıştan idim